564

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI
Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğü

SAYI :B.02.1.HM.0.BAK.02.02/BG 21.07.00* 59032

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 22.6.2000 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GND.0.10.00.02-7/2227-6043/14559 sayılı yazınız.

Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, ilgide kayıtlı yazınız ekinde yer alan 7/2227-6045 esas no.lu soru önergesinde belirtilen hususlara ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

1, 5, 10) Bakanlar Kurulu'nun 21.12.1999 tarih ve 99/13765 sayılı Kararı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen Egebank A.Ş., Sümerbank A.Ş., Yurt Ticaret ve Kredi Bankası A.Ş.ve T.Tütüncüler Bankası A.Ş. aracılığıyla sırasıyla Egebank Off-Shore Ltd., Efektifbank Off-Shore Ltd., Yurt Security Off-Shore Ltd. ve Yaşar Foreign Trade Off-Shore Ltd.'de 4296 gerçek kişi tarafından toplam 88.159 milyar TL tutarında mevduat açılmıştır.

Egebank A.Ş., Sümerbank A.Ş., Yurt Ticaret ve Kredi Bankası A.Ş. ve T.Tütüncüler Bankası A.Ş.'nin yurtdışı şubeleri bulunmamakta ve sırasıyla 79, 87, 28 ve 84 yurtiçi şubesi bulunmaktadır.

3) Egebank Off-Shore Ltd., Efektifbank Off-Shore Ltd., Yurt Security Off-Shore Ltd. ve Yaşar Foreign Trade Off-Shore Ltd.'de gerçek kişiler tarafından açılan mevduat hesapları bakiyesinin 20 milyar TL'ye kadar olan kısmının aracı bankalar tarafından hak sahiplerine ödenmesine ilişkin Kanun Tasarısı hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulmuştur. Mevcut mevzuatta bu tür hesapların ödenmesine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığından dolayı söz konusu Tasarı, yasalaşmasını teminen Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmiştir.

2, 4) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 22. maddesinin 8 inci fıkrası "Bankaların mensupları ve diğer görevlileri, sıfat ve görevleri dolayısıyla öğrendikleri bankalara veya müşterilerine ait sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder. Bu madde hükmüne aykırı davrandığı tespit edilen kişiler için bir yıldan üç yıla kadar ağır hapis ve bir milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur. Banka ve müşterilerine ait sırları açıklayan üçüncü kişiler hakkında da aynı cezalar uygulanır." hükmünü, aynı maddenin 7 nci fıkrası ise, "Bu Kanunun uygulanmasında ve uygulanmasının denetiminde görev alanlar, görevleri sırasında öğrendikleri bankalar ile bunların iştirakleri, kuruluşları ve müşterilerine ait sırları bu Kanuna ve özel kanunlarına göre yetkili olanlardan başkasına açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder. Bu yükümlülüğe uymayan kimseler için bir yıldan üç yıla kadar ağır hapis ve iki milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur." hükmünü amirdir.

Bu itibarla, bahse konu hesaplarda kimlerin ne kadar parası olduğuna ilişkin bilgilerin açıklanmasında anılan hükümler nedeniyle yasal engeller bulunmaktadır. Ancak, bu tür bilgilerin açıklanabilmesini teminen anılan Kanun Tasarısına, bu açıklamanın Bankalar Kanunundaki sır kapsamına ilişkin hükümlerin istisnasını teşkil edeceğine ilişkin bir hükmün eklenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir. Bu halde Tasarı yasalaştığında kamuoyuna doyurucu açıklamaların yapılması mümkün olacaktır. 565

6) Yukarıda adı geçen off-shore bankalar nezdindeki hesaplar, vergi uygulaması yönünden Maliye Bakanlığınca incelenmektedir.

7) Egebank A.Ş., Sümerbank A.Ş., Yurt Ticaret ve Kredi Bankası A.Ş. ve T.Tütüncüler Bankası A.Ş. uzunca bir süre gerek mülga gerekse mer'i Bankalar Kanununun ilgili maddeleri kapsamında yakın gözetim altında bulundurulmuş, bu süre zarfında bu bankalarda görevlendirilen Bankalar Yeminli Murakıpları tarafından gelişmeler sürekli incelenmiştir. Bu raporlarda belirtilen tespit ve değerlendirmeler neticesinde söz konusu bankaların yönetiminden mali bünyelerinin güçlendirilmesi, likiditenin sağlanması ve gelir gider dengesinin kurulmasına yönelik tedbirlerin alınması müteaddit defa istenmiştir. Söz konusu bankaların mali bünyelerindeki zafiyetin giderilemediği, aksine, zararlarının giderek artarak özkaynaklarını aştığı ve tasarruf sahiplerinden toplanan mevduatlara sirayet eden boyutlara ulaşması üzerine ise bu bankalar Bakanlar Kurulu'nun 21.12.1999 tarih ve 99/13765 sayılı Kararı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiştir.

Diğer taraftan, Bankalar Yeminli Murakıplarının görev ve yetkileri, 4491 sayılı Kanunla değişik 4389 sayılı Bankalar Kanununun 5. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, Bankalar Yeminli Murakıpları ve Yardımcıları bu Kanun ile diğer kanunların bankalarla ilgili hükümlerinin uygulanmasının ve her türlü bankacılık işlemlerinin denetimini, bankaların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borçları, kar ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin ve mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların tespit ve tahlilini yapmakla yetkili oldukları gibi, bankalar ve bankaların iştirak ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişilerden bu Kanun hükümleri ile ilgili görecekleri bütün bilgileri istemeye, bunların tüm defter, kayıt ve belgelerini incelemeye yetkilidirler. Söz konusu mevzuat hükümleri gözönünde bulundurulduğunda, Bankalar Yeminli Murakıplarının, Bakanlar Kurulu'nun 99/13765 sayılı Kararı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen yukarıda adı geçen bankaların iştiraki veya şubesi olmayan ayrı tüzel kişiliği haiz Egebank Off-Shore Ltd., Efektifbank Off-Shore Ltd., Yurt Security Off-Shore Ltd. ve Yaşar Foreign Trade Off-Shore Ltd. nezdinde inceleme yapma yetkisi bulunmamaktadır.

8) Söz konusu off-shore bankalarda gerçek kişiler tarafından açılan mevduat hesapları bakiyesinin 20 milyar TL'ye kadar olan kısmının aracı bankalar tarafından hak sahiplerine ödenmesine ilişkin Kanun Tasarısına göre, yapılacak ödemeler karşılığında aracı bankalar tarafından hesabın açıldığı bankalara kredi açılmış sayılmaktadır. Bu itibarla, off-shorezedelere yapılacak ödemeler bütçe kaynaklı olmadığından ve off-shore bankaların aktiflerinin devralınması karşılığında aracı bankaların kendi kaynaklarından karşılanacağından devlete herhangi bir maliyet getirmemesi amaçlanmıştır.

9) Off-shorezedelere mevduatlarının ödenmesi yönünde yapılan düzenlemenin IMF'e verilen niyet mektubu ile ilgisi bulunmamaktadır.

566

11) Off-shore Türkçede kıyı ötesi anlamına gelmektedir ve off-shore bankalar kurulu oldukları ülkelerde mevduat toplayıp bankacılık işlemi yapamayan fonlarını başka ülkelerden temin eden ve yine bu fonları başka ülkelerde değerlendiren bankalar olduklarından diğer bir deyişle yerel olmaktan ziyade uluslararası platformda bankacılık faaliyetinde bulunduklarından, Türkiye'de de bu bankalar için off-shore bankalar terimi yaygın olarak kullanılmaktadır.

Bilgilerine arz olunur.

Recep Önal
Devlet Bakanı

DAĞITIM:
Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Bilgi:
Başbakanlığa

7/2227 -6-

SÜRELİDİR

567

T. C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.004/(16)2653

12/07/2000

KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) 22.06.2000 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2227-6043/14559 sayılı yazınız.
b) 11.07.2000 tarihli ve B.02.2.TCM.0.16.00.00/078540 sayılı yazı.

Adıyaman Milletvekili Mahmut GÖKSU'nun Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Sayın Başbakanımızca kendileri adına koordinatörlüğümde cevaplandırılması tensip olunan 7/2227-6043 sayılı yazılı soru önergesi konusundaki ilgi (a) yazınız üzerine Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'ndan alınan ilgi (b) yazının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Recep ÖNAL
Devlet Bakanı

Eki :
Yazı sureti

7/2227 -7-

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İDARE MERKEZİ NEZDİNDE (+)

968

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :

ANKARA, 11.7.2000

078540

B.02.2.TCM.0.16.00.00
Tas.Mev.Sig.Fonu Gn.Md.
(71Bankalar Tasfiye Müdürlüğü)

T.C. DEVLET BAKANLIĞI
(Sayın Recep ÖNAL)
ANKARA

İlgi: 29.06.2000 tarih ve B.02.0.004-16/2457 sayılı yazınız.

İlgi yazınız konusu Adıyaman Milletvekili Sayın Mahmut GÖKSU'nun yazılı soru önergesinin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nu ilgilendiren 1. ve 10. maddelerine ilişkin cevabımız aşağıda sunulmuştur.

1. Egebank A.Ş., Sümerbank A.Ş., Yurt Ticaret ve Kredi Bankası A.Ş. ve Yaşarbank aracılığıyla sırasıyla Egebank Off-Shore Ltd., Efektif Bank Off-Shore Ltd., Yurt Security Off-Shore Ltd. ve Yaşar Foreign Trade Off-Shore Ltd. nezdinde hesap açtıran gerçek kişi sayısı 4296 dır.

10. Off-Shore bankalarda gerçek kişiler tarafından açılan mevduatların TL. 20 milyarlık kısmının ödenmesine karar verilmesi halinde, 4296 kişiye toplam TL. 37,736 milyar ödeme yapılacaktır.

Bilgilerinize arz ederiz.

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU

0625

Aydın ESEN
İdare Meclisi Üyesi

Erdal ARSLAN
İdare Meclisi Üyesi

C:5Banka/DevletBk

11.7.2000
2653

(+) 4389 Sayılı Bankalar Kanunu'nun 15 inci maddesi gereğince tüzel kişiliği haizdir.